

INSEMNAȚII

SOCIOLOGICE

Apar odată pe lună.

Director: **TRAIAN BRĂILEANU**,
profesor de Sociologie la Universitatea din Cernăuți.

CUPRINSUL

ARTICOLE

I. Traian Brăileanu :	Adevăruri paradoxale.
II. Ion Țurcan :	Pericol comunist și legitimă
aparare.
III. Ion N. Mailat :	Politica lui Lenin.
IV. Neculai Roșca :	Sensul mărginirilor.

REDACȚIA: Cernăuți, str. General Berthelot 5.

ADMINISTRAȚIA (Profesor Constantin Zoppa):
Cernăuți, str. Baltinester 15.

Abonamentul pentru 1 an Lei 60

Exemplarul „ 5

REVISTA CARŢILOR

Ion Banea, Căpitanul (*Traian Brăileanu*).

Ernest Bernea : Tineretul şi Politica (*G. M.*)

Erast Hostiuc, Schiturile şi Sihăstriile Bucovinei de altădată (*Traian Brăileanu*).

REVISTA REVISTELOR

Iconar, Cernăuţi (*G. M.*). — Buletinul A. G. I. R. (*I. B.*). — Glasul strămoşesc, Cluj. — Libertatea, Bucureşti. — Braţul de Fier, Focşani. — Ideea naţională, Buzău. — Deşteptarea României, Ploeşti. — Cuvîntul Satelor, Lugoj. — Revista Dobrogeană, Constanţa. — Chemarea, Iaşi.

Fiecare număr va avea cel puţin 32 pagini.
Manuscrisele nu se înapoiază.

Insemnări Sociologice

*Director: TRAIAN BRĂILEANU,
profesor de Sociologie la Universitatea din Cernăuți.*

Adevăruri paradoxale

Omului deprins cu minciuna adevărul i se pare paradoxal. Democrația ne-a obișnuit cu un număr considerabil de minciuni, în toate sferile de preocupări. Iar când cineva reflectează asupra lucrurilor și îndrăznește a spune adevărul, toată lumea se supără. E doar așa de plăcut să trăiești în iluzii! Una din aceste iluzii democratice este și *autonomia universităților*. Fără îndoială că Universitatea e autonomă. Dar față de cine și în ce măsură? *Autonomia* trebuie definită doar în raport și în opoziție cu *eteronomia*.

Deocamdată să lăsăm la o parte chestiunea, dacă autonomia universitară e un *bine* sau un *rău* și să vedem numai, dacă, în ce măsură și în ce privință Universitățile noastre sunt autonome. Autonomă ar fi Universitatea, dacă și-ar da sie-și legi fără amestecul altei puteri. Nu ne interesează, dacă constituția Universității ar fi, în acest caz, democratică, despotică etc., ci numai ca să fie exclusă orice influență din afară asupra „puterilor” de conducere ale acestei instituții. Deci să fie exclusă influența Statului, a Bisericii, a partidelor politice, a băncilor și întreprinderilor industriale.

O astfel de autonomie n'o găsim, în domeniul învățămîntului, decât la școlile filosofice din antichitate. E adevărat că și universitățile medievale se bucurau de o largă autonomie. Dar această autonomie era croită după tipul celei a stărilor sociale privilegiate și a corporațiilor. Universitățile intrau deci în organizarea ce cuprindea în Evul mediu toate instituțiile sociale. Unele din vechile norme și tradiții au fost păstrate pînă în zilele noastre, în unele țări mai mult în altele mai puțin. Dar, în general, universitățile au trebuit să se adapteze organizării Statului modern, să devie *instituții de Stat*, ca și școlile secundare și cele primare. *Universitățile deci, și mai ales la noi, nu sunt autonome*. Ele au fost create de Stat, sunt întreținute, controlate maltratate sau răsfățate de Stat — dar nu sunt autonome.

Orice comună rurală e mai autonomă decât Universitatea. Orice școală particulară jidovească e și ea mai autonomă, deoarece ea poate refuza să primească elevi creștini, pe când Universitatea „românească” nu poate refuza să primească studenți jidani ieșiți din acele școli particulare.

Dar Statul, democratic, se înțelege, nici nu vrea ca Universitatea să devie autonomă. Căci de altcum ar fi înzestrat-o cu moșii și venituri pentru a-i asigura existența, i-ar da bani pentru laboratoare, biblioteci etc., acordându-i și *privilegii* de tot felul. Statul nostru actual nu poate face acest lucru, deoarece e condus de politicieni, iar politicienii se recrutează și dintre profesorii universitari, cum mulți dintre profesori au fost și sunt recrutați dintre politicieni sau prin influența politicienilor. Prin urmare: Universitatea nu numai că nu este autonomă, ci ea este complet politicianizată, așa cum sunt toate instituțiile noastre de Stat. Profesorii universitari, cu puține excepții sunt înscrși în partide politice și fac politică activă. Mulți dintre ei sunt parlamentari, miniștri, primari. Unii fac politică naționalistă, alții (marea majoritate) democratică și antifascistă.

Și studenții fac politică. Studenții români, în marea majoritate, fac politică naționalistă, mai ales legionară, ceilalți se repartizează pe partidele democratice, iar studenții jidani sunt toți naționaliști, adică comuniști. Așa e starea de fapt.

Din punct de vedere al intereselor naționale românești, ale Statului național român, această situație nu poate fi numită bună, dimpotrivă ea cuprinde mari primejdii, astfel că o reformă ar fi de dorit. O reformă grabnică și radicală.

Și anume: profesorii români ar trebui să fie toți naționaliști și să facă politică naționalistă, *de dreapta*, cât mai de dreapta, așa cum o fac studenții români. E singura politică potrivită intereselor Statului nostru. Dacă profesorilor li s'ar interzice să fie francmasoni, parlamentari, miniștri, primari, membri în consilii de administrație la bănci și fabrici jidovești, ei ar deveni de fapt toți naționaliști, poate chiar extremiști. Și, în acest caz, ar fi în Universitățile noastre liniște și ordine desăvârșită, deoarece profesorii români și studenții români ar face aceeași politică.

Greșit se pune însă problema de către autoritățile școlare, cari cred că desordinea se datorește politicei studenților.

Și eu cred că studenții români n'ar trebui să facă politică. Dar cu o condiție: ca profesorii să facă politica studenților români naționaliști, iar studenții jidani, comuniști în covârșitoarea

lor majoritate, să fie excluși din Universitățile noastre. Până la împlinirea acestei condiții, studenții români sunt obligați să facă politică, și anume așa cum o fac: ordonată, energică, apărând Universitatea românească împotriva anarhiei democratice și comuniste.

E bine că a fost numit un subsecretar de Stat anume pentru a instaura ordinea și disciplina în Universități. Să cerceteze cauzele desordinei și, înlăturându-le, va face să dispară efectele. Dar să nu caute cauzele acolo unde *nu* sunt, ci acolo unde se ascund sub vălul minciunilor demagogiei democratice.

Dacă va merge însă pe calea bătătorită de înaintașii săi, năzuind a stîrpi în Universități „extremismul de dreapta” al studenților, toată munca sa va fi zadarnică. Studenții români nu pot fi convertiți la liberalism, țărănism sau antifascism prin nicio măsură, fie ea cît de draconică. Ei sunt și vor rămînea naționaliști. Și credem că ei îi vor converti și pe profesorii lor, așa că în scurtă vreme ordinea va fi desăvîrșită și nu va mai fi nevoie de subsecretari de Stat specialiști în chestiuni disciplinare.

Cînd și profesorii universitari vor intra în sfera asprei discipline legionare, guvernul nu va mai fi neliniștit prin mișcări studențești și se va putea dedica operelor de construcție pozitivă. Cel puțin nu va avea pretextul că nu se poate dedica acestor opere din cauza „desordinelor” studențești.

Trăian Brălleanu

Pericol comunist și legitimă apărare

Evenimentele în curs de desfășurare din Spania au trezit la realitate multe conștiințe. S’au dumerit toți cei de bună credință ce înseamnă democrație integrală, front democratic, popular, antifascist sau oricum i s’ar mai zice. Dar mai ales, s’a văzut ce înseamnă noțiunile de umanitate și pacifism, atît de mult trîmbițate de toate ligile internaționale, cari urmăresc „binele omenirii și înfrățirea tuturor popoarelor”.

Evenimentele ce au însoțit Revoluția bolșevică din 1917—18 au fost repede uitate. Mulți au crezut că la mijloc n’au fost decît unele practice exagerate, impuse de anumite împrejurări, dar cari nu vor mai fi repetate. Cu toții refuzau să creadă că era vorba de un sistem inerent activității comuniste. Acuzațiile aduse regimurilor burgheze, asupra cărora erau aruncate toate păcatele omenirii, începînd cu războiul și terminînd cu șomajul,

și afișarea unor formule aducătoare de fericire pămîntească, cari aveau aparența că vor satisface în mod nelimitat dorințele și interesele mulțimii, au dus la profunde erori în teorie și la dureroase orori în practică. Totodată, mirajul acestor formule simplisse prezentate sub formă obiectivă, a găsit o puternică rezonanță în lumea pasiunilor și instinctelor omenești și a uluit multe minți, a căror atenție a fost sustrasă dela pătrunderea adevăratelor intenții ale mișcării comuniste, ascunse sub masca acestor teorii. Evenimentele din Spania vin ca un trăsnet ce arde pînza minciunilor abil țesute și ne arată în toată goliciunea și oroarea pericolul ce-l prezintă comunismul pentru Statele naționale. Dar mai presus de toate, ele ne arată în plină lumină tactica de care se folosesc comuniștii pentru a-și ajunge scopul. Îmbrățișarea formulei democratice, crearea fronturilor populare și sprijinul acordat acestora, primesc întregul lor înțeles pentru cei ce urmăresc cu atenție aceste evenimente.

Analizînd sensul lor și privind situația dela noi prin această prizmă, vom putea sesiza factorii ce înlesnesc dezvoltarea mișcării comuniste dela noi, cît și gravitatea ce o prezintă pentru Statul român. Vom putea, în sfîrșit, preconiza cu ușurință mijloacele potrivite pentru combaterea acestui flagel al omenirii și, în special, al Statelor naționale. .

I.

Revoluția franceză a deschis posibilitatea circulației elitelor indiferent de clasă socială, avere, naștere sau religie. Cel puțin în teorie, la început. Consecințele practice, însă, n'au întîrziat să se arate. Emaniciparea individului de aceste „prejudecăți“, cari constituiau totuși piedici pentru cel ce dorea să parvină în pătura conducătoare, a deschis acest drum nu numai Francezilor de origine etnică, ci și celor făcuți peste noapte, cari au renunțat formal la naționalitatea lor, pentru cea franceză. Jidanii încetează de a mai fi o minoritate cu naționalitatea lor specifică, devenind Francezi de religie mozaică. Consecințele acestei subite adaptări la mediu le-au permis să iasă din ghettouri și să ajungă conducători ai nobilei națiuni franceze. Că în calea lor au întîlnit piedici serioase, e adevărat. Rezistențele ideologice, însă, au fost zdrobite și, prin acest fapt, drumul spre cucerirea Statelor naționale le-a fost deschis. Ei ajung, în urmă, și în celelalte State cetățeni egali în drepturi. Tratatul de pace, care a pus capăt războiului mondial, consacră și desăvîrșesc această

evoluție. „Secolul Naționalităților“, care-și ajunge apogeul în acest moment, pare să cedeze locul „secolului unei singure naționalități“: acelei jidovești, care amenință serios, cu dominația și tirania ei, națiunile creștine. Cea dintâia victimă e Rusia. La rând par a veni Italia, Germania, Turcia, Spania, Portugalia, etc.

În străbaterea acestui drum, plin de succese de altfel, Jidanii au întâlnit o rezistență serioasă, care le-a barat pentru moment mersul înainte. E vorba de naționalizarea ideologiei individualiste liberale, consecință a unui început de reacțiune, mai mult instinctiv, din partea națiunilor creștine față de această tendință de dominare păgînă și străină. Arma de cucerire a jidanilor s'a întors în acest moment împotriva lor și i-a pus în imposibilitate să se mai poată servi de dînsa. Trebuiau să inventeze o nouă formulă sau să folosească o alta existentă, pentru a putea face și ultimul salt care să le aducă biruința definitivă.

Privind realitatea, observăm că jidanii sunt și democrați și comuniști. Ne găsim, deci, în fața a două formule îmbrățișate de ei: cea „democrată“ și cea comunistă. În realitate, sau mai corect zis, în faza finală a luptei lor, ei sunt numai adepții formulei comuniste. Nu vom merge pînă acolo, încît să susținem că această formulă a fost inventată de ei intenționat pentru trebuințele lor politice și naționale, deși Marx a avut în vinele lui și sînge iudaic. Dar vom trebui să recunoaștem cu toții că ei au îmbrățișat-o pentrucă așa o cer împrejurările și scopul urmărit de dînsii, și pentru că aceasta formulă e capabilă și foarte potrivită să-i ducă la înfăptuirea intențiilor lor scelerate.

Dar aceasta e o problemă lămurită pentru toată lumea. Nedumerirea există numai cu privire la adoptarea formulei „democrate“. Sistemul comunist nu se împacă cu „democrația“, nici în teorie și nici în practică. Nimeni, doar, nu poate susține, în afară de d-l Dr. Lupu, că în U. R. S. S. există regim democratic. Cu toate acestea, vedem totuși o împreunare bizară a acestor două formule în ideologia și practica comuniștilor actuali. E o strategie a lor, de dată recentă, care trebuie explicată, pentru a înălătura confuziile și erorile atît de frecvente.

Marx susținea că regimul comunist va fi determinat cu necesitate de o anumită evoluție economică ce se desfășoară și ea cu necesitate, urmînd o linie dreaptă. Mulți au crezut în adevărul acestei „dogme“. Ea s'a dovedit, însă, a fi falsă. Istoria a refuzat s'o confirme. Rusia, poate, a fost Statul cu economia

cea mai puțin dezvoltată în sensul lui Marx, pentru a justifica instaurarea unui regim comunist. Cu toate acestea îl avem din 1917. Spania nu este nici ea coaptă economică pentru comunism. În caz, însă, că trupele guvernamentale ar birui asupra celor naționaliste, instaurarea comunismului s'ar înfăptui cu siguranță matematică.

Că nu factorul economic hotărăște asupra posibilităților de întronare a comunismului, avem în fața ochilor tentativa adepților acestui sistem de a pune mîna pe putere oriunde li s'ar ivi ocazia, indiferent dacă condițiile economice sunt date sau nu. În afară de aceasta, logic ar fi, ca o consecință a acestei „dogme”, ca teoreticienii comunismului să inventeze o formulă economică care să ducă, în primul rînd, la înfăptuirea condițiilor economice, cerute de doctrina marxistă pentru a putea avea un regim comunist. În acest mod ar fi dată ocazia de realizare a sistemului lor fără lupte politice și fără întrebuintarea unor formele de așțare a pasiunilor mulțimii și de răsculare a masselor, cari nu au nimic a face cu un sistem economic de producție și de repartizare a bunurilor ci doar cu un sistem economic de jaf și de distrugere, cu unul social de asasinat și de crime, și cu unul politic de teroare și de nimicire a Statelor naționale, prin subjugarea lor unei dominațiuni străine.

Și atunci, în opoziție cu legea emisă de Marx, putem formula o ipoteză, care la prima vedere apare paradoxală, dar pe care o confirmă istoria: *Ceeace înlesnește introducerea comunismului nu e factorul economic ci anumite condiții politice. Iar realizarea sistemului economic visat de Marx este abia în urmă realizat prin stăpîntrea politică.* Cum se ajunge, însă, la crearea condițiilor politice cari înlesnesc introducerea stăpînirii comuniste? Analizînd considerentele multiple pentru cari adepții comunismului îmbrățișează formula democratică, problema se lămurește dela sine.

II.

La baza ideologiei democratice există celebra formulă a Revoluției franceze: ideea de libertate, egalitate și fraternitate. Două din acestea, și anume ideea de libertate și fraternitate, stau la baza concepției democratice. Ideea de egalitate și-a găsit și ea o aplicare destul de largă în viața acestui regim politic, dar n'a fost în stare să mulțumească pe cei ce se vroiau bogați cu averea altora și în special pe demagogi. Ea a fost reluată și acceptată, în ultimele ei consecințe, de către aceștia din urmă.

Ideile de egalitate și libertate răspund celor mai puternice instincte și dorințe omenești. Fiecare dorește să trăiască cât se poate mai bine, cel puțin ca cel mai bogat om de care a auzit cîndva din romane sau din ziare. Ajuns, odată, în stăpînirea unei averi cât mai fabuloase, omul vrea și libertatea necesară ca să se poată folosi din plin de viața scurtă de pe acest pămînt. E o tendință generală cu rare excepții, menite doar să confirme regula. Ele pot fi, deci, folosite cu succes de cei ce doresc să pună în mișcare masele. Comuniștii și-au dat seama de acest lucru, și imediat după instalarea regimului fascist în Italia, ei au îmbrățișat ambele formule. Ideea de egalitate nu poate fi agitată decît în fața celor săraci. Ea este — e adevărat — o formulă cu ecou puternic, dar numai în sufletele celor ce trăiesc în mizerie. Roadele pe cari le-a dat, sunt excelente: datorită ei, demagogii comuniști au ajuns la crearea unei armate fanatizate și disciplinate, (fiecare bandă de jaf, doar, este bine organizată). Dar într'un mediu sănătos nu poate activa cu succes, ca orice bandă de hoți într'un oraș cu proprietari hotărîți să-și apere avutul și cu o poliție vigilentă. Ei au trebuit, în mod neapărat, să recurgă și la o altă formulă, în baza căreia să dezorganizeze și să anarhizeze forțele potrivnice lor. Formula democratică, cu ideile de libertate și fraternitate, le îndeplinește acest serviciu, creindu-le mediul în care să poată opera în voe.

Ideea de egalitate, după cum am văzut, interesează un număr mai restrîns de indivizi; libertatea, însă, e dorită de toți. Cel bogat ca și cel sărac; cei din închisori ca și cei dinafara lor; Francezii ca și Arabii din Maroc; Englezii ca și Indienii, cu toții doresc să fie liberi. E o formulă cu priză generală. Ea se adresează tuturor Neamurilor și tuturor categoriilor și claselor de cetățeni. Ea înseamnă a fi deslegat de orice precepte morale, religioase, politice; de orice obligații față de familie sau Stat. Ea îți îngăduie să te poți realiza ca individ, pe linia instinctelor naturale, fără să fi stînjenit de vreo „prejudecată” oarecare. Există o singură realitate omenească, ce trebuie satisfăcută fără nici un frîn: natura animalică a omului. Libertatea deplină, însă, aduce o totală decădere a omului ca ființă morală, religioasă; ca șef de familie și ca cetățean. Un Neam format din astfel de membri este, cu certitudine, sortit sclaviei și în urmă dispariției nu numai din istorie ci și de pe suprafața pămîntului. Jidanii și-au dat seama de acest fapt. De aceea, militînd pentru introducerea stăpînirii lor, utilizează, pe lîngă formula comunistă, și

și pe cea democratică în toată puritatea ei, trăgînd și ultimele concluzii cu cari caută să ne deprindă prin literatura, arta, știința și presa lor.

Ca o consecință, apoi, a distrugerii ideologiei comune și a crezului cari alcătuiesc coeziunea morală a națiunilor, ideea de libertate, în practica democratică, duce cu necesitate la fărâmițarea clasei conducătoare în facțiuni politice. În această concepție, cu cît vom avea mai multe partide, cu atît regimul va fi mai democratic. Cu cît, apoi, sunt mai numeroase, cu atît sunt mai înverșunate luptele dintre ele, cari degenerază în mod fatal în anarhie și războiu civil. Prima încercare bine organizată, speclînd anarhia lăuntrică, poate pune stăpînire pe destinele țării. Exemple avem în Rusia, Ungaria și recent în Spania. Comuniștii își dau bine seama de această situație și caută s'o folosească. Tactica lor de cucerire a puterii nu-i „democratică”. Formula electorală nu-i decît o diversione pentru a masca intențiile lor adevărate. Ei se bazează pe forța materială și pe lipsa de scrupule în întrebuintarea mijloacelor. Se organizează în hrube, ies în stradă pentru a se antrena și dau lovitura finală în momentul potrivit. Toată atenția lor e concentrată asupra pregătirii unei lovituri directe și mortale. Dar aceasta ca să reușească, e nevoie de anarhizarea țării, de fărâmițarea forțelor de rezistență și de aștarea lor în lupte fratricide. Aceasta, însă, n'o pot obține decît prin vînturarea ideei de libertate în fața maselor, cari imediat ce-o dobîndesc, o transformă în anarhie, războiu civil și barbarie.

Cel mai elocvent exemplu ni-l furnizează Spania. Comuniștii au susținut regimul actual, au mărit dezordinea și cînd s'au simțit pregătiți, au provocat războiul civil dintre naționaliști și guvernamentali cari reprezintă frontul popular. Forțele politice angajate odată în lupte, comuniștii încearcă cu succes, prin mijloace de teroare, să-și institue Soviete în dosul frontului. În caz de reușită a guvernului Spaniol — ceea ce-i puțin probabil spre fericirea Spaniei — comunismul va fi gata instaurat în mod oficial. Patronii și sprijinatorii de ieri și de azi vor fi concediați la vatră sau pe cealaltă lume, după cum vor cere împrejurările. În Franța, comuniștii sprijină deasemeni regimul actual, căntînd să-l alunece cît mai mult în anarhie și-și încearcă în acelaș timp forțele prin cîte o grevă sau o manifestație violentă de stradă. La fel încearcă în fiecare Stat. E o tactică bună, de altfel, pe care o încearcă pretutindeni. Așa se explică sprijinul pe

care-l acordă „democrației“, care înfăptuește, în mod necesar după cum vedem, condițiile politice prielnice instaurării stăpînirii lor.

Un alt considerent pentru care e îmbrățișată, „formula libertății“, îl întâlnim în faptul că ea dă aspectul de legalitate mișcării comuniste. În dosul ei, comuniștii își maschează perfect de bine acțiunea lor scelerată, mergînd chiar pînă la invocarea scutului legii. Pe cîți n'a indus și încă induce în eroare diversiunea fronturilor antifasciste, democratice, populare etc. ?

Ea mai este, însă, folosită pentru a înșela opinia publică. Pe deoparte, se încearcă o discreditare a regimurilor naționale, în special a celor din Italia și Germania, afișîndu-le ca despotice și tirane, iar pe de altă parte, susțin cu înfrigurare regimurile democratice avansate, ca fiind aducătoare de fericire. Iar cum formula democratică este extrem de elastică, și lumea dispusă, față de „ororile despotismului negru“, să trăiască „fericită“ într'un regim „democrat“, comuniștii, pentru a fi pe placul ei, sunt „democrați convinși“.

Nu trebuie de uitat, apoi, că formula democratică e anațională în formularea ei pură și radicală. Ea nu cunoaște decît indivizi, desbrăcați de orice legături cu neamul în care s'au născut. Fapt care înlesnește pătrunderea elementelor eterogene în clasa conducătoare. Aceasta le dă posibilitatea de a se introduce în funcțiunile diferitelor instituții, dezorganizîndu-le și anarhizîndu-le.

Formula democratică servește, așadar, pe deoparte ca o inițiere a inconștienților în ideologia comunistă și ca o lansare practică a comunismului sub aparența de legalitate, iar pe de altă parte, *ca cel mai bun mijloc pentru crearea mediului prielnic instaurării comunismului*. Fără „democrație“ nu poate exista comunism ! Regimurile din Italia, Turcia, Portugalia, Germania și recent cel din Grecia ne-o dovedesc cu prisosință. De aici și atacurile vehemente contra acestor regimuri cari în esența lor e unul și acelaș: *regimul organizării armonice a forțelor naționale și al promovării lor*.

Ideea de fraternitate este și ea îndeajuns trîmbițată și recomandată pretutindeni pentru a zăpăci națiunile creștine și a le umaniza față de călăii lor, cu scopul de a le putea mai ușor zugrăvi.

La noi există, incontestabil, regim „democratic“. Ne-o spun ziarele și existența partidelor și a fronturilor hotărîte să-l apere prin orice mijloace și chiar să-l lărgască cît mai mult posibil.

În acest caz, după premisele stabilite, există și la noi un pericol comunist, în caz de existență a unei mișcări comuniste. În ce constă el și care-i gravitatea lui?

III.

Mișcarea comunistă e atestată la noi de descoperirile nucleelor pe care le face poliția și de procesele răsunătoare cari se termină totdeauna cu condamnarea acestora. De altfel, acest lucru nu e tăgăduit de nimeni în existența lui. Cel mult i se contestă pericolul ce l-ar prezenta pentru Statul nostru. Printre cei ce au o astfel de atitudine, e și șeful partidului Național-Țărănesc, care susținea, într'un discurs politic, inexistența pericolului comunist. După d-sa nu ne găsim în fața unei organizații cu priză în masele țărănești și cu econ electoral în Țară. E vorba numai de mici nuclee, față de cari ajunge justiția țării pentru a le pune la index. Iar dacă totuși aceste nuclee ar prezenta un pericol real, d-sa își ea răspunderea situației și ne asigură că e în stare să le distrugă într'un ceas cu „gărzile țărănești“.

Constatările și aprecierile omului politic din cauză, referitoare la pericolul comunismului, dovedesc sau o totală necunoaștere a mișcării de cari vorbim, sau o vădită reacredință identică cu trădarea. Pentru d-sa și oamenii pe care-i conduce, există un singur pericol real pentru Țară și anume organizația politică „Garda de Fier“, azi „Totul pentru Țară“.

Comuniștii nu stau în calea intereselor lor. Din contra ei le dau tot concursul în acest scop. Alegerile dela Mehedinți și Hunedoara ne-o confirmă cu prisosință. Serviciul făcut trebuie răsplătit, mai ales când nu se cere mult. Răspunsul l-am văzut: Comuniștii nu sunt periculoși. Iar dacă ar deveni, ar fi imediat „distruși“ de Sovietele țărănești.

Constatările și aprecierile uluitoare, venite din partea acestui om politic, nu pot duce în eroare pe cei ce-și dau seama de ceea ce s'a petrecut în Rusia și de cele ce se petrec în prezent în Franța și Spania. Pentru a ne putea da seama și de gravitatea pericolului comunist dela noi, trebuie să analizăm starea de fapt, abținându-ne de a face afirmații gratuite într'un sens sau altul.

Liberalismul a înlesnit pătrunderea Jidanilor în Țara noastră. Tot datorită lui, cu toată rezistența unor conducători ai săi și cu toate tendințele de eliminare a Jidanilor din anumite instituții economice ale regimului liberal, aceștia au reușit în curând să obțină o preponderență hotărâtoare în viața politică, prin acapa-

rarea forței economice, a cărei posesiune le-a îngăduit să corupă clasa conducătoare și să altereze spiritul românesc prin presă, literatură și artă conduse și dirijate de ei. Diviziunea păturei conducătoare în partide politice a dat, apoi, ocazie Jidanilor să macine forțele acestora și să-și impue, prin Francmasonerie, voința lor. Liberalismul le-a dat mult, dar n'a dat totul ce visează acest popor nomad. Acest regim le-a dat totul ce a fost în stare să le dea, la fel ca radical-socialismul din Franța: o putere mare, incontestabil, dar exercitată din umbră și nu întreagă, pe cînd Jidanii o vreau pe față, o vreau întreagă și mai ales o vreau, sub această formă, cît mai degrabă. Timpul pierdut îi poate costa mult. Reacțiunea naționalistă se ridică neînduplecată în contra tendințelor lor și progresează cu pași repezi. Opera de cucerire a Neamului românesc pare să întîrzie prea mult pentru ei, mergînd pe această cale „pașnică” a coruperii, dezagregării și a distrugerii forțelor de rezistență. Din această cauză, lucrurile trebuiesc împinse mai departe. Liberalismul, așa cum s'a realizat el în practică, trebuie părăsit. E necesar să se reia formula liberal-individualistă în forma ei pură și trebuie agitată în cadrele unui partid mai progresist, pentru a se ajunge cît mai repede la pregătirea ultimului stadiu pentru introducerea comunismului, adică la provocarea războiului civil. Organul politic ales și creat în mare măsură de ei, este, în mod evident pentru toată lumea, partidul Național-Țărănesc.

Liberalismul le-a dat stăpînirea economică a Țării, drepturi politice egale cu Românii de naștere și putere politică hotărîtoare. Țărănismului îi incumbă datoria „umanitară” să desăvîrșească opera înaintașului său, pregătindu-le și stăpînirea politică a Țării, în mod exclusiv și nelimitat. E nevoie să dovedim acest lucru? Ajung cîteva probe, numai, ca să putem arăta tendințele criminale ale acestui partid.

E un fapt dovedit că formula comunistă este utilizată de Jidani pentru scopurile lor politice. Partidul Național-Țărănesc vedem că a îmbrățișat-o și el pentru a cuceri puterea. Ideologia Țărănismului, în ultimul ei stadiu de evoluție, nu-i decît ideologia marxistă. D-l prof. Traian Brăileanu, într'un articol publicat în No. 2, an. II al „Insemnărilor Sociologice” și intitulat „Formula Statului Țărănesc”, a dovedit acest fapt și a încheiat, susținînd că „Statul Țărănesc” nu este alceva decît camuflarea „Statului comunist proletar”. Nu găsim, însă, numai o identitate de ideologie, ci și o conlucrare în domeniul acțiunii. Alegerile

dela Mehedinți și Hunedoara, precum și adunarea dela București din lunile trecute, au dovedit cu prisosință aceasta legătură. Ca dovezi directe, cităm atitudinea presei iudeo-comuniste care-i sprijină într'un mod provocător de obraznic și jignitor pentru sentimentele românești, și faptul că întreaga jidovime este de partea lor, dirijând și conducând partidul din umbră. Acest sprijin moral, dat fiind interesele lor în joc, trebuie, în mod logic, să fie completat și cu ajutorul bănesc din partea lor. Mai e nevoie apoi să cităm și faptul că cei mai înverșunați comuniști s'au recrutat din acest mediu, și că, la rîndul lui, partidul, prin avocații și oamenii lui influenți, a luat apărarea comuniștilor în procesele și situațiile lor mai dificile ?

Ideologia marxistă a partidului, directivele presei iudeo-comuniste, infiltrarea elementelor comuniste și comunizante în rîndurile organizației, împreună cu conlucrarea, pe terenul realităților practice, cu comuniștii pur sînge, împing pe nesimțite partidul și pe intelectualii romîni de bună credință din cadrele lui spre comunism, făcînd din această organizație un mijloc pentru întronarea lui Izrael la noi în Țară.

E adevărat că mișcarea comunistă nu are ecou în masele țărănești. Comuniștii și-au dat seamă repede de situație și s'au resemnat din acest punct de vedere. În schimb, ei organizează nuclee puternice la orașe, unde pregătesc lovitura mortală. Existența acestor nuclee este atestată și de atacurile recente dela București, Rădăuți și Cernăuți. Orașele noastre sînt împinzite de aceste organizații armate și conduse în mod unitar pe întreaga Țară. Cînd orașele noastre sînt, în cea mai mare parte, în minile jidanilor, cari toți, fără nici o excepție, sînt comuniști, indiferent de partidul în care activează sau categoria socială din care fac parte, nu se poate nega pericolul comunist decît de inconștienți sau trădători. Dacă adăugăm la această situație și faptul, că în aceste nuclee sînt atrase prin bani și un număr mare de elemente creștine, întrebuintate în atacurile actuale de stradă pentru a masca organizația curat jidovească și pentru a da ocazie creștinilor și mai ales Romînilor, să se măcelărească între olaltă, gravitatea pericolului comunist iese în evidență pentru toată lumea. Rămîne de pus numai întrebarea : ce mai așteaptă comuniștii ca să dea lovitura de grație ? Ei știu bine doar că din moment ce pun mîna pe orașe, România este un Stat comunist.

Ei așteaptă ca mediul politic necesar instaurării stăpînirii comuniste să fie copt. Toate sforțările lor de moment sînt în-

dreptate în această direcție. Ca să ne dăm seama de iminența acestui pericol, n'avem decît să cercetăm în ce stadiu de progres se găsește acest mediu.

IV.

Putem vorbi la noi de dezorganizarea instituțiilor publice și de anarhie? După unii da, după alții nu. Ca să lămurim problema, ar trebui să vedem care-i antipodul anarhiei. Deslegarea e ușor de găsit. Unde-i anarhie, nu-i ordine; iar unde-i ordine, nu-i anarhie. La noi există, incontestabil, o ordine. Avem doar și o serie de legi menite s'o ocrotească. De aici toată confuzia, căci cei mai mulți nu s'an întrebat ce fel de ordine există la noi. În general, întîlnim o ordine bazată pe forța morală; există, însă, și una bazată pe constrîngerea fizică. Statele cari se bazează pe forța morală sunt, după cum ne dovedește istoria, puternice și dăinuiesc; iar cele se sprijină numai pe constrîngerea fizică sunt menite prăbușirii și dispariției din istorie. Statul nostru, care pare că nu poate face față împrejurărilor, decît prin măsuri excepționale, se sprijină în prezent, în mod de netăgăduit, pe forța materială. Dacă armata ar da semne vădite de slăbiciune, în mai puțin de 24 ore, Statul român ar fi în stăpînirea dușmanilor din lăuntru mai bine organizați.

Dăinuirea Neamului român, ca și întregirea lui succesivă într'un Stat național, s'a realizat, nu atît datorită forței lui materiale, care a lăsat de dorit din cauza insuficienței mijloacelor tehnice de luptă, ci mai ales și în mod deosebit datorită unei extraordinare energii morale de care a dat dovadă acest popor în istoria lui. Sfîrșitul războiului mondial marchează o schimbare totală în ce privește fundamentul ordinii Statului român. Ideologia individualistă-liberală s'a impus cu desăvîrșire în viața noastră socială și și-a dat din plin roadele sale nefaste¹⁾. Liberalismul a început să-i pregătească mormîntul de un secol și mai bine. Idealul Unirii, — singurul factor important de coeziune morală a Neamului — odată înfăptuit, ordinea morală dispare dela temelie Statului întregit. Forțele romînești numai converg spre aceeaș țintă, ci sunt îndrumate pe linia intereselor personale și angajate în lupte fatricide. Lipsa unui ideal comun, urmărirea intereselor personale cu un egoism ce calcă în picioare orice norme morale, religioase, politice etc., totala decădere a clasei

¹⁾ V. desbătută pe larg această problemă în No. 7 al „Însemnărilor“, într'un articol intitulat „Renașterea spiritualității romînești“.

conducătoare, tendințele regionaliste, înmulțirea partidelor politice și înverșunarea luptelor dintre ele, numărul mare de minoritari cu tendințe vădit ostile și centrifuge, dezvoltarea înspăimântătoare a mișcării comuniste sub diferitele ei forme, completate cu invazia tot mai cutropitoare a comunității jidovești, cu acțiunea ei atotdistrugătoare, în toate domeniile de activitate și de respirație ale Neamului, sunt tot atâtea elemente ce dovedesc absența unei forțe morale care să stirpească parte din ele, iar parte să le înfrîneze.

În fața acestei totale anarhii, ordinea bazată pe forța materială pare să se clatine și ea. Cît timp, însă, un Stat poate dăinui în felul acesta, mai ales că lucrurile nu se opresc aici? Liberalismul ne-a adus pînă la dezorganizare și anarhie. Țărănismul caută să continue această operă nefastă. Formarea „gărzilor țărănești” sunt menite să sporească anarhia pînă la războiul civil. Ele nu sunt chemate să apere partidul în alegeri de preținse și eventuale atacuri, ci sunt create în scopul să aducă la îndeplinire, prin orice mijloace, voința conducătorilor acestui partid.

Ce vreau însă conducătorii acestui partid? Să admitem numai ceea ce admit și ei, pentru a fi cît se poate de obiectivi. După dînsii, programul lor țărănist are de scop să înfăptuească „Statul țărănesc” în locul celui existent azi pe care-l califică de liberal-burghez, parazit și ciocoiesc. Înăfptuirea, însă, acestui „Stat” înseamnă dictatura unei clase, a celei țărănești, față de celelalte. Ne găsim, deci, în fața unei intenții de a revoluționa din temelii organizația socială și politică a Statului român. O revoluție de felul acesta, e evident, nu se poate realiza decît în contra celorlalte clase sociale, cari nu vor admite de bună voie dictatura păturei țărănești. În afară de aceasta, nu întreaga clasă țărănească e în Partidul Național Țărănesc, ci, în cazul cel mai bun, doar o treime. Ar urma deci, ca numai o parte minoritară dintr’o singură clasă socială să-și impue voinței ei unei țări întregi. În acest caz, e evident, că prin mijloacele legale ce ni le oferă legile noastre și sistemul nostru democratic nu se poate realiza această revoluționare, pe care conducătorii acestui partid o vreau cît mai radicală. Chiar teoretic, prin urmare, privind lucrurile, ei au nevoie de mijloace extra-legale și de loc democratice cu cari să poată realiza opera pe care o au în vedere. În acest caz, admis numai ca ipoteză teoretică, gărzile țărănești sunt absolut necesare pentru acțiunea lor. Iar acțiunea aceasta înseamnă revoluție violentă, deci război civil.

Dar „Statul Țărănesc“ nu pare a fi un Stat al țăranilor. Căci în de altfel, ce ar căuta Jidanii în acest partid, când știut este doar că nici unul din ei nu e țăran? Sau poate Șeful partidului din cauză se gîndește la „țărării“ Jidani cari au acaparat munții noștri și proprietățile boerilor romîni, cari au apărut aceste pămînturi în contra tuturor năvălitorilor, afară de ultima invazie: cea jidovească? În acest caz, toată doctrina acestui „Stat țăărănesc“ e ingenios construită! Ea nu este decît o formulă de răscolire a masselor țărănești pentru ca unii politicieni venali și inconștienți să-și satisfacă unele interese de parvenire sau de dominație, dar care duc în realitate la instaurarea stăpînirii jidovești. Politicianii mărunți și de bună credință din acest partid, orbiți de perspectivele unei înbogățiri cît mai accelerate, contribuie și ei în mod inconștient la comiterea acestei trădări și vînzări de neam.

Și în al doilea caz deci, — cel adevărat, înspăimîntător de adevărat chiar — „gărzile țărănești“ au un rol hotărîtor de îndeplinit. Ele sunt chemate să distrugă, chiar din opoziție încă, forțele ce sunt protivnice acestui plan scelerat. De aici atacurile îndreptate, în mai multe județe, de către aceste gărzi în contra Taberelor de muncă ale organizației politice „Totul pentru Tară“. De aici atacurile vehemente în contra acestei mișcări, duse în fiecare zi de către presa lor și aceea care-i sprijină. De aici formarea echipelor, conduse din umbră de oamenii acestui partid, pentru suprimarea celui ce a creat această mișcare de luptă în primul rînd contra comunismului și a iudaismului. Toate acestea, numai din opoziție! Ce vor face, însă, cînd vor veni la putere? Nu se vor năpusti, mai rău chiar decît liberalii, pentru a distruge această mișcare în sînge prin organele statului, dar mai ales prin aceste gărzi țărănești ce vor fi scutite de răspundere și vor fi ocrotite de guvern și administrație? Această mișcare, însă, care a știut să reziste cu succes în timpurile cînd era înfinit mai slabă ca azi, va sta cu brațele încrucișate pentru a primi lovitura de călău dirijată și plătită din umbră de înșiși dușmanii cei mai înverșunați ai acestui neam, de Jidani? Crede cineva acest lucru? Crede cineva că Jidanii vor dezarma la apelul călduros al Primului-ministru? Sau că mișcarea legionară nu va căuta să oprească cu orice jertfe întronarea iudaismului la noi în Țară? Șeful partidului care ne pregătește această „surpriză“ a și declarat-o că nu renunță la „gărzile“ lui. Dar comuniștii, ale căror formidabile gărzi, (elita de luptă a comunismu-

lui) pîndesc în umbră momentul potrivit, vor dezarma de dragul unei guvernări liniștite a unui guvern burghez? S'o creadă șeful acestui guvern și echipa pe care o conduce! Cei ce-și dau seama de situație nu-și fac astfel de iluzii. Războiul civil pare de neînlăturat, așadar.

Comunismul, care odată ajuns la putere se sprijină pe armata de mercenari, la fel, pentru a ajunge la putere, organizează bande plătite care să provoace anarhia și războiul civil. Aceasta-i rațiunea și rostul adevărat al „gărzilor țărănești” !! Și imediat ce comuniștii vor provoca războiul civil, la timpul potrivit pentru ei, așa cum au făcut-o în Spania, în mijlocul acestei totale anarhii vor încerca să introducă, prin elita lor de luptă, cari sunt nucleeele lor ce împînzesc întreaga țară, sovietele lor și stăpînirea lor exclusivă. Vor întrebuița aceeași tactică pe care a inaugurat-o și experimentat-o cu succes Trotzky în Rusia și pe care o găsim întrebuițată în prezent în Spania. Putem fi apoi siguri că vor întrebuița aceleași mijloace „umane” de cari sîngerează azi sora din Apus.

Spre această stare de lucruri ne duce partidul național țărănesc. El îndeplinește acelaș rol ca Frenta populară din Spania sau ca frontul popular din Franța.

Apropierea și gravitatea pericolului comunist nu pare a fi, așadar, afirmațiune gratuită.

V.

În fața acestei situații se impune luarea de măsuri cît mai serioase. E datoria Statului, în primul rînd. Ce face, însă, Statul? Guvernul care-l reprezintă în prezent presimte primejdia războiului civil, dar acuză deopotrivă și dreapta și stînga. El vede aceeaș primejdie venind dintr'o parte ca și din cealaltă. Vroeste să scape de amîndouă și propune ca măsură de salvare desființarea gărzilor armate. Care sunt, însă, aceste gărzi, e un lucru greu de precizat chiar pentru guvern. Căpitanul, într'o scrisoare adresată D-lui General Cantacuzino și publicată în ziarul „Porunca Vremii” din 7 Septembrie crt., preciza că zece pînă la douăzeci de revolvere ce s'ar afla la membrii unei organizații nu ajung pentru a se putea vorbi de înarmări. Există o înarmare, a lămurit D-Sa lumea dela noi, dar nu de ordin tehnic, ci una sufletească. Aceasta e fără îndoială realitatea. Național-Țărăniștii, însă, vor consimți să dezarmeze, punînd capăt provocărilor lor de tot soiul și vor renunța la intențiile și planurile lor ne-

legiuite? Cei ce dictează, apoi, din umbră se vor lăsa convinși de un simplu apel și vor depune armele? Spuneam mai sus că aceasta e o speranță deșartă. Guvernul, pînă la urmă, va ajunge la o disolvare a „gărzilor țărănești“, în caz că va înțelege să ia vreun mijloc de apărare în contra lor. Aceasta, însă, nu va folosi la nimic, pentru că disolvările pot distruge numai realitățile materiale nu și cele sufletești. Guvernul nu va putea găsi nici un mijloc eficace de combatere a acestei înarmări. În contra realităților sufletești nu se poate opera decît pe cale morală. Guvernul nu dispune, însă, de aceste mijloace pentru a stavili anarhia din suflete. Încercarea lui de a preveni războiul civil nu va da nici un rezultat satisfăcător. Mai ales că guvernul e preocupat de faptul cum ar putea distruge mișcarea legionară. Programul recent al guvernului cu preocupările lui pentru o nouă disciplină universitară și cu ideea „ingenioasă“ a înființării unor tabere de muncă, cari nu se știe încă ce vor însemna, dar cari sunt chemate să înlocuiască taberele de muncă legionare, e îndreptat nu în contra „gărzilor țărănești“, — singurele gărzi, de altfel, organizate ca atare și menite pentru atac — ci în contra mișcării legionare. După ce a încercat, fără succes, „dezarmarea“ Gărzii de Fier, singura mișcare naționalistă capabilă să pună stavile comunismului, prin asasinare și arestări în masă, caută în prezent să ajungă la acest rezultat pe calea unei constrîngerii universitare și pe calea imitării tuturor manifestărilor exterioare ale spiritualității legionare. Guvernul, așadar, nu va face nimic pentru a înfrîna tendințele partidului Național-Țărănesc dintr'un îndoit motiv: în primul rînd, pentru că n'o poate face, iar în al doilea rînd, pentru că nici nu vrea s'o facă. O eventuală disolvare formală a gărzilor țărănești nu poate induce pe nimeni în eroare. Ea n'ar însemna, în realitate, nimic altceva decît o diversiune menită să înșele opinia publică prin aparența că guvernul ia măsuri egale față de toată lumea.

Dacă guvernul nu va împiedica războiul civil spre care ne împinge cu o forță de neînlăturat, Partidul Național-Țărănesc ia cel puțin măsuri eficace contra comunismului declarat? Cei mai mulți susțin că da și se declară foarte mulțumiți și liniștiți, cînd văd condamnările severe ale nucleelor comuniste prinse în flagrant delict de acțiune. Se crede că aceste pedepse sporite pînă la maximul prevăzut de lege, ajung pentru înlăturarea sau imunizarea pericolului comunist. Burghezia liberală, — întotdeauna, a fost opacă față de primejdiile ce amenință Statul. Poate pen-

trucă nu poate sesiza decât pericolele ce amenință imediat și pe fiecare individ în parte. Așa s'au arătat guvernele anului 1917 în Rusia, la fel cele dinaintea lui Oct. 1922 în Italia; la fel cele din Spania și Franța în timpul din urmă. La fel se arată și guvernele de la noi.

Cercetarea realităților postbelice din Statele amintite ne dovedesc că mișcarea comunistă nu poate fi stîrpită prin procese oricît de severe ar fi pedepsele corecționale, căci acestea îndirjesc și călesc mai mult adversarul decât să-l dezarmeze. Comunismul ajunge la stăpînire prin sînge și teroare, fără respectarea vreunei norme morale sau juridice. E un fapt arhicunoscut doar. Simpla prezență pe teritoriul nostru a unui comunist face ca Statul să se găsească în legitimă apărare față de dînsul. Față de dușmanii dinafară, Statul se apără cu o brutalitate dusă pînă la barbarie. Dece n'ar face-o la fel și față de dușmanul dinlăuntru care nu întrebuintează mijloace mai umane pentru a te distruge decât cel dinafara granițelor? Dece un individ în fața unui pericol iminent se găsește în legitimă apărare și are dreptul să se apere prin orice mijloace, iar Statului să-i fie refuzată această situație și acest drept? Rusia a înțeles cel dintîin acest lucru și l-a legiferat. Ca cineva să fie omorît, e deajuns să scoată o vorbă de cîrtire contra regimului roșu. Dar încă să se organizeze în nuclee naționaliste pentru a înlătura această stăpînire!! Judecarea recentului complot, ca să nu vorbim decât de acesta, și să trecem peste milioanele de morți și exilați, — în care au fost implicați înșiși întemeitorii regimului sovietic, ne dovedește că U. R. S. S. aplică acest principiu cu o hotărîre și cu o severitate înspăimîntătoare. Italia, Germania, Portugalia și Turcia procedează la fel pentru a-și apăra existența lor. Guvernul lui Metaxas, de curînd venit la putere în Grecia, e hotărît și el să nu procedeze mai blînd față de cei ce sapă la temelia organizației Statului. Singure Statele „democratice“, mai bine zis, dezorganizate și anarhizate, iau lucrurile în ușor și se joacă cu cel mai mare pericol din cîte a amenințat vreodată cultura, civilizația și însăși existența Neamurilor. În special Statul nostru e deadreptul ridicol. El creează două legi de apărare a Statului cu o pedeapsă maximă de 10 ani și pune pe picior de egalitate forțele naționaliste cu cele comuniste aplicîndu-le acelaș regim legal, ba chiar unul mai sever pentru cele dintîin. Mișcării comuniste, în totalitatea ei, nu i s'a aplicat un regim atît de barbar ca cel pe care l-a îndurat mișcarea legionară în 1933—34. Dacă

n'ar fi justiția Tării și Armata, comuniștii nu s'ar putea plînge de loc că sunt stingheriți cu adevărat în acțiunea lor.

Guvernul, așadar, nu ia măsuri serioase și eficace nici chiar față de comuniștii declarați. Sub patronajul lui, Național-țărăniștii pregătesc mediul prielnic instalării comunismului, iar comuniștii se organizează și pîndesc din umbră momentul, fiind stingheriți doar de cîte o descindere polițienească, și de unele procese urmate de condamnări, cari le fac mai mult bine decît rău. E foarte probabil că le caută ei înșiși, pentru a se antrena în luptă, pentru a crea atmosferă și vîlvă și pentru a-și primi subvențiile regulat. Aceasta e situația. Dacă azi pericolul mai poate fi zăgăzuit, mine cînd lucrurile vor fi mai avansate, nu va ajuta nimic. Guvernele Romîniei Mari vor continua să vorbească neconținut de pericolul dela dreapta și de cel dela stînga. Vor lua „măsurile“ dictate de împrejurări ca să poată guverna liniștiți. După ele potopul! Statul e lipsit, însă, de apărare și lăsat pradă celui mai mare pericol ce l-a amenințat vreodată: indeocomunismul.

VI.

În acest caz, e drept și just să se organizeze o apărare a lui peste voința acestor guverne? Evident că da. Se poate ca un guvern să nu fie în slujba intereselor comunității pe care o conduce, ci a unei comunități străine și adversare celei dintrîin. Se întîmplă acest lucru mai ales cînd pătura conducătoare e decăzută și poate să fie coruptă prin femei, bani sau satisfacerea ambițiilor de mărire și parvenire politică etc. de către comunitatea barbară. E situația, doar, a guvernelor ce ne conduc dela războiu încoace. Că aceasta e un fapt adevărat, ne-o spune situația preponderentă pe care au cîștigat-o Jidanii ca număr, bogăție și influență politică în ultimii 20 de ani în România¹⁾. Romîni, în schimb, au dat înapoi din toate punctele de vedere, ca și cînd ar fi indigenii unei colonii stăpînite de cea mai vitregă conducere.

Ca această apărare, însă, să poată fi asigurată, nu e de ajuns ca o organizație politică să se afișeze ca antisemită și anticomunistă, iar noi să fim liniștiți că Statul ar fi pus la adăpost de orice primejdie. Există la noi o anarhie de stînga și una de

¹⁾ Vezi această explicație făcută pe larg de d-l prof. Traian Brăileanu în numărul 3, an. II al „Însemnărilor“, în articolul intitulat „Puterea celor bogați și bogăția celor puternici“.

dreapta, avînd aceeaş tactică şi acelaş scop. Ambele urmăresc cucerirea puterii prin deslănţuirea instinctelor şi pasiunilor mulţimii. Deosebirea consistă numai în faptul că prima se adresează masselor indiferent de considerente de rasă sau de origine etnică, pe cînd cea de a doua ţine cont de aceste diferenţe. Scopul e cel mărturisit de tactica lor : satisfacerea intereselor personale, cu aceeaş deosebire că „dreapta“ exclude dela beneficii pe cei de rasă semită. Evident, însă, că aceşti „naţionalişti“ reprezintă totuşi un progres faţă de cei cari nu fac nici aceste deosebiri. Dar tot atît de evident e că aceste organizaţii „naţionaliste“, ai cărei conducători şi-au format educaţia politică în ideologia individualistă, şi chiar parte din ei în hrubele masonice, nu va putea stavili anarhia de stînga şi nu va putea, apoi, feri Ţara de pericolul roşu şi semit. Mai ales dat fiind şi faptul că naţionalismul unora dintre ei se opreşte la pragul intereselor lor materiale pe cari şi le satisfac trecînd peste cele ale comunităţii romîneşti. Anarhia, aşadar, nu poate fi stîrpită tot prin anarhie, chiar cînd această din urmă ar fi „naţionalistă“. Iar atacul bandelor comuniste, bine organizate, operînd în voe în acest mediu, nu va putea fi stavilit de ceeace-i anarhie în suflete şi dezorganizare înafară.

E nevoie, prin urmare, de o organizaţie cu totul diferită decît cele cu care am fost obişnuiţi pînă acuma. Desmăţului şi anarhiei nu li se pot pune zăgazuri decît prin înfrînarea poftelor mulţimii şi prin sădirea în sufletul ei a virtuţilor creatoare şi conservatoare de Neamuri, în locul pasiunilor şi viciilor atotdistrugătoare, Legiunea s'a născut din această tendinţă. Înainte de a fi o mişcare politică, ea este o religie ascetă şi severă pusă în slujba Neamului şi a lui Dumnezeu. Ea este o credinţă ce duce la înfrînarea şi la stîrpirea slăbiciunilor şi păcatelor omeneşti şi la extirparea viciilor omului cetăţean. În locul tentaţiilor şi ispitelor legate de natura pămîntească a individului, Legiunea infiltrează în sufletele legionarilor chemarea adîncă a Neamului şi a lui Dumnezeu. Înainte de a încerca să pue zăgazuri anarhiei exterioare ce stăpîneşte Ţara noastră, ea distruge anarhia din suflete printr'o nouă disciplină morală bazată pe virtuţile individuale şi cele cetăţeneşti. Ea este antipodul şi negaţia tuturor partidelor politice dela noi. De aici şi atacul comun al acestora, fie că sunt mai naţionaliste sau mai puţin naţionaliste, contra acestei mişcări. Această disciplină morală, pentru a constitui şi o forţă materială impunătoare, se traduce în exterior prin orga-

nizare și disciplină. În baza ideologiei ei unitare și comune, ea reface solidaritatea românească indiferent de clasă socială și pe care o opune în contra tuturor dușmanilor ce amenință comunitatea noastră. În locul prăpastiei dintre clasele sociale, Legiunea sapă prăpastie adincă în jurul Neamului românesc pentru a reduce la neputință forțele dușmane.

Prin organizarea masselor românești în baza credinței și ideologiei amintite, Mișcarea legionară distruge cu fierul roșu mediul anarhic pe care-l pregătește „Țărănismul” și extirpează din sânul comunității românești germenii comuniști. Prin aceste două fapte numai, comunismul încă nu va fi distrus. El va fi practicat mai departe de agenții străini comunității noastre, de bună parte din „cetățenii români”, creați prin tratate de pace și constituție. Pe aceștia, generația tânără *are datoria sfântă de a-i distruge prin orice mijloace, imediat ce scot capul să pule stăpînire pe Statul român*. Pentru că atunci cînd Statul, din cauza guvernelor ce-l conduc, nu-și poate organiza apărarea lui și a comunității respective, ea trebuie asigurată și garantată peste voința acestor guverne, direct de către comunitate. Dar însuși instinctul de conservare al Neamului, trece în aceste cazuri peste formele „legale” arbitrare — probabil din cauză că instinctul e orb — și trimite pe prima linie de bătaie elementele sale cele mai hotărîte și mai alese pentru a organiza această apărare. Acest „defect” deși nu e prea mult lăudat, mai ales în Statele „democratice”, este însă foarte bun și salvator de Neamuri, chiar atunci cînd an ajuns pînă pe marginea prăpastiei.

Neamurile ce-au pierdut instinctul de conservare și s’au lăsat acaparate de elemente eterogene, au dispărut din istorie. Cele ce l-au posedat chiar pînă la barbarie, au învins greutățile și trăesc, indiferent de cultura și civilizația lor. Pentru Români e mai bine, deocamdată, să fie socotiți ca astfel de „barbări”, decît să fie alții într’adevăr barbări cu ei, cu toată cultura și cu toată civilizația Neamului românesc. E o datorie a generației tinere impusă și de imperativele acestui Neam cu o necesitate de neînlăturat.

Ion Turcan.

Politica lui Lenin

În lucrarea mea „*Rusia Sovietică. Dela absolutismul burghez la dictatura proletară*” (Chişinău 1933) am arătat pe larg cum în Rusia regimul țarist s'a prăbușit sub loviturile dușmanilor externi și sub acțiunea revoluționarilor ruși. În această acțiune *Lenin* a avut un rol hotărîtor, după cum arată și Jean Marquès-Rivière în cartea sa „*L' U R S S dans la Monde*” (Paris 1935). Elita politică a imperiului rus, roasă de neînțelegeri interne, lipsită de un ideal bine lămurit și atinsă de germenii decadenței, n'a putut rezista fanatismului revoluționar infiltrat de lungă vreme de agenții internaționali ai socialismului și comunismului în rîndurile muncitorilor și țăranilor ruși. Schițăm în cele următoare drumul parcurs de Lenin dela începuturile mișcării revoluționare în Rusia pînă la instituirea dictaturii sale.

În 1876 s'a înființat în Rusia asociația secretă „Pămînt și libertate”. Scopul acestei asociații era ca printr-o lovitură de stat să dea pămînt țăranilor și muncitorilor. Din punct de vedere politic, din concepția acestei asociații s'au născut 2 tendințe: cei cari au adoptat o atitudine moderată pentru atingerea scopului s'au numit *Social-Democrați*, iar cei cari au conceput metoda violenței s'au denumit *Social-Revoluționari* (conținînd în germene pe bolșevicii de mai tîrziu).

La 1890, în urma dezvoltării industriei, se număra în Rusia peste 1.000.000 muncitori, cari aveau să îngroașe rîndurile secțiunilor asociației secrete revoluționare „Pămînt și libertate”, abil condusă acum de Vladimir Ilici Ulianov, care nu poartă încă numele de Lenin. Peste 8 ani, se întrunește sub îndemnul lui Lenin un congres clandestin la Minsk și se întemeiază astfel Partidul Muncitoresc Social-Democrat din Rusia. Poliția procedează la arestări, însă Lenin și tovarășii săi scapă fugind peste graniță. Ei scot în Germania ziarul comunist „ISKRA” (Scînteia), apărută prima dată în 1900 la Muenchen. La 1903 are loc un nou congres clandestin și acum partidul muncitoresc se desbină în două părți: majoritarii se numesc „bolșevici”, iar minoritarii iau denumirea de „menșevici”.

La menșevici au trecut intelectualii ruși, în cap cu Plekhanov, avînd ca doctrină atingerea scopului vizat de asociația „Pămînt și libertate” prin mijloace sociale lente și prin convingere. Nu de aceeaș părere au fost bolșevicii, cari vroiau să do-

hîndească „pămînt și libertate“ prin mijloace violente, revoluționare. Suflul metodei revoluțive în lupta politică este Lenin, conducătorul autorizat de mai tîrziu al Partidului Bolșevic.

Aceste 2 partide se vor lupta între ele pe chestiuni de principii dela 1903 pînă în toamna anului 1917, cînd bolșevicii puseră mîna pe putere, înlăturînd din viața de Stat pe menșevici, preluînd, în Octomvrie 1917, puterea în mod efectiv în Rusia.

Apariția Partidului Bolșevic în arena politică este prilejuită de o lipsă de tact a guvernului țarist. În anul 1905, în ziua de 9 Ianuarie o coloană de circa 30.000 muncitori greviști, între cari femei și copii, sub conducerea preotului George Gapon a manifestat pentru țar în fața palatului său de iarnă, cîntînd imnuri de glorie pentru el. Armata trase asupra lor din poarta Narvei, ucigînd peste 1.000 de oameni. De aci începe decadența autorității țarilor. Această vărsare de sînge coincide și cu înfrîngerea Rușilor de Japonezi în Extremul Orient. În această fierbere și desorientare politică reapare Lenin și scrie în ziarul „Vperiod“ din 30 Martie 1905, adresîndu-se muncitorimii:

„Nu vă temeți de primejdii; proletariatul nostru organizat își va atinge ușor scopul. Cîteva luni de dictatură revoluționară a proletariatului și a țăranilor va face mai mult decît zeci de ani de lîncezeală politică într'o atmosferă năucă și pacifică. Dacă clasa muncitorească rusă a știut după 9 Ianuarie, în plină robie politică să mobilizeze mai mult de un milion de proletari pentru o acțiune colectivă fermă și consecventă, noi vom mobiliza, sub o dictatură revoluționară democratică, zeci de milioane de săraci din orașe și dela țară și vom face revoluția politică rusă, începutul revoluției socialiste în Europa“.

Alături de Lenin în acțiunea revoluționară se ridică și Trotzki, formulînd principiul „Revoluției permanente“, dar fiind împotriva unei alianțe între muncitori și țărani. Lenin a combătut această teorie a lui Trotzki vizînd împreună cu bolșevicii „Dictatura democratică revoluționară a proletariatului și țăranilor“.

Prăpastia între bolșevici și menșevici privind concepția politică și tactica se adînci odată cu distribuția unei foi volante de către Lenin la 24 Iunie 1905, în numele partidului muncitoresc social-democrat din Rusia, avînd conținutul de mai jos, în care analizează crezul politic a trei sisteme de Stat (după „L' U. R. S. S. dans le Monde“ de J. M.-R.).

Partidul muncitoresc social democrat.

Proletari din toate țările uniți-vă!

Trei constituții sau trei regimuri.

Ce vrea poliția și funcționarii?	Ce vor burghezii cei mai liberali?	Ce vor muncitorii conștiinți (Social-Democrați)?
Monarhie autocrată.	Monarhie constituțională.	Republică democratică.

În ce constă acest regim?

Monarhia autocrată	Monarhia constituțională	Republica democratică
1. Țarul monarch autocrat. 2. Consiliul de Stat compus din funcționarii numiți de Țar. 3. Duma de Stat sau o cameră consultativă, din reprezentanții poporului prin vot indirect, inegal și mai puțin universal.	1. Țarul, monarch constituțional. 2. O cameră de sus, compusă din reprezentanții poporului. Vot indirect, cu totul inegal și nici universal. 3. O cameră de jos. Vot universal, direct, egal și secret.	1. Fără Țar. 2. Fără cameră de sus. 3. O cameră republicană unică. Vot universal, egal și secret.

La ce va servi acest regim?

Monarhia autocrată	Monarhia constituțională	Republica democratică
— A asigura bunul trai al oamenilor dela Curte, poliție și al funcționarilor. — A permite bogaților să spolieze după gustul lor pe muncitori și țărani. — A lăsa poporul pentru vecie fără drepturi în ignoranță și întuneric.	— A pune poliția și funcționarii sub dependența capitaliștilor și proprietarilor fiduciari. — A permite capitaliștilor, proprietarilor fiduciari și țăranilor bogați să spolieze în mod liber și liniștit, de drept și nu arbitrar, pe muncitorii din orașe și de la țară.	— A învăța poporul liber și luminat a-și conduce el însuși afacerile și principial a permite clasei muncitoare de a lupta în mod liber pentru socialism, adică pentru un regim care nu va cunoaște nici săraci nici bogați și în care toate pământurile, toate uzinele și toate fabricile vor aparține în comun muncitorilor.

Zina de 9 Ianuarie 1905 făcu să incolțească germenul revoluționar în mintea poporului rus, care pînă atunci diviniza pe țar. De acum un rîu de sînge curge între masa poporului și Curtea Imperială.

Revoluționarii vor avea de acum, pe lîngă un conducător abil în Lenin, și martirii lor cari s'au jertfit pe altarul luptei muncitorești. Ideea răzbunării născută în mintea anarhiștilor își dă roadele. Marele Duce Sergiu, autorul represiunii dela 9 Ianuarie 1905, este omorît la 17 Februarie, în acelaș an, cu o bombă, deși era guvernatorul Moscovei. Se răscoală și marinarii la Sevastopol, dînd foc arsenalului și antrepozitelor. Armata refuză să deschidă foc în marinarii răsculați.

La Odesa se revoltă echipagiul cuirasatului „Prinț Potemkin“ care-și aruncă ofițerii în mare la 12 Iunie 1905, luînd apoi drumul Constanței noastre, spre a se preda.

Țarul Nicolai al II-lea văzînd că nenorocirile se țin lanț, se hotărî să acorde libertăți și un regim reprezentativ, în care scop a publicat Manifestul Imperial din Octombrie 1905.

La 10 Maiu 1906 se întruni pentru întiașdată Duma Imperialului, adunare de deputați aleși, însărcinată să voteze bugetul și proiectele de legi propuse de miniștri. Duma cuprinzînd în majoritate Partidul Constituțional Democrat cu principii liberale, intră în ceartă cu guvernul țarului în frunte cu Stolypin și fu disolvată consecutiv în 1906 și 1907.

Monarhiștii de extrema dreaptă cereau guvernului ca să facă mai întiu ordine și apoi să acorde reforme, ceea ce nemulțumi din nou poporul și agitatorii începură să aibă cîmp de activitate.

Terenul era prielnic, urma să fie aruncată sămînța care să înceapă a rodi. 260 jurnale încetează a mai apare, 937 manifestanți sunt împușcați, iar 1190 sunt răniți în diferite centre industriale.

Din 1905 pînă 1907 sunt condamnați pentru motive politice 15.000 oameni cari umplură închisorile „Sfîntei Rusii“. Și țarul Nicolae al II-lea nu înțelege nimic. El crede că stăpînește tronul Bizanțului. Mai mult, printr'un simplu decret imperial schimbă legea electorală și astfel reușesc să intre în Dumă în majoritate partizanii nobilimii, monarhiști de extrema dreaptă, prin concursul poliției de stat.

Tinerimea studioasă se îndreaptă către principiile socialiste și cade în mrejele revoluționare ale lui Lenin.

Însă Stolypin este stăpîn pe situație, cu toate scandalurile și neînțelegerile dela curte, unde călugărul Rasputin ajunsese atotputernic.

Conovalov conspiră contra țarului și însuși Marele Duce Nicolae este atras în această cauză. Prințul Lvov văzînd greșelile ce le face Curtea Țaristă începe să sprijine pe față mișcările contra țarului. El și cu avocatul Kerensky vor fi pionii cari vor netezi fără știința lor drumul revoluției bolșevice din Octombrie 1917.

La 14 Ianuarie 1917, 16 mari duci din înalta nobilime rusă se gîndesc să răstoarne pe Țar și să institue o regență proclamînd ca Țar pe prințul moștenitor. Dar germenul revoluționar nu intrase numai în capul nobilimii, ci însuș marele general Brusilow, văzînd că cu toate eforturile pe care le depune nu poate avea un mare succes pe front din cauza trădărilor din interior, spune deschis că „între Țar și Rusia va alege Rusia“.

În acest timp Lenin nu dormea. O luptă surdă începe între el și menșevici asupra metodei revoluției și nu între bolșevici și autorități după cum ne-am fi așteptat. Grupul bolșevic din Partidul Social-Democrat al Rusiei se constituie în „Soviete“ pînă în cel mai depărtat sat.

La 26/27 Februarie 1917, stil nou, începe revoluția menșevică, în timp ce bolșevicii își organizează sovietele și în armată. Țarul Nicolae al II-lea nu aude, nu vede nimic. El este la Moghilew la M. C. General, comandînd soldați revoluționari de acum, nu ca acei dinainte care se jertfeau pentru divinul împărat. Duma numește un guvern provizoriu, avînd ca președinte pe prințul Lvov și la Ministerul de Justiție pe Kerenski, bun orator, dar slab conducător. În acest timp Sovietul din Petrograd, ce lucra sub directivele date de Lenin, de dincolo de hotarele, patriei, din Suedia, cern Dumei abdicarea Țarului.

Își încep acum jocul politica și diplomația germană, care voia cu orice preț să scoată din arena Războiului Mondial forța Rusiei, și a scos-o moralicește, după ce o distruse materialicește la Tannenberg și Lacurile Mazuriene în Prusia Orientală.

La 15 Martie 1917, delegații Dumei se prezintă Țarului și-i cer abdicarea. Acesta își face semnul crucii în culmea mirării și o semnează după ce cere avizul Marelui Duce Nicolae Vladimirovici, care-i spune că nu mai are decît un Regiment credincios cu care să poată merge asupra Petrogradului! Istoria critică și evenimentele politice ulterioare ne vor arăta cît de

incapabilă a fost nobilimea țaristă, care în loc să întărească pe Țar, i-a zdruncinat ea însăși autoritatea, lăsând să incolțească și să crească germenul revoluționar pentru ca să fie ea însăși strivită de el.

Ea a deschis calea lui Lenin, care lucra sub influența politicii germane. El venise în Germania, spre a putea trece hotarul cât mai repede în patria lui, pentru a pune mîna pe putere.

Sub guvernul lui Lvov, după 6 zile dela abdicare, Sovietul din Petrograd dă ordin ca Țarul să fie ținut prizonier în palatul din Țarskoie-Selo.

Lenin vine la 15 Aprilie 1917 din Suedia prin Germania, tocmai cînd social-democrații menșevici, în cap cu Kerensky, se gîndean să continue războiul contra Germaniei. Dar Lenin se opuse în numele principiilor de umanitate. Insuș Ludendorf ne spune: „Noi am întrebuițat bolșevismul pentru a paraliza capacitatea de rezistență a Rusiei“. Lenin începe organizarea partidului bolșevic. În Aprilie 1917, la venirea lui Lenin, erau 80.000, ca apoi în Iulie să fie 200.000 și în toamnă să numere 800.000 de membri. Prințul Lvov, văzînd primejdia bolșevică și criza de autoritate, demisionează și locul lui îl ia Kerensky. Acesta numește ca general pe Kornilov. Nobilii vor să se servească de el pentru a pune mîna pe putere, răsturnînd guvernul lui Kerensky, însă acesta prinde de veste și-l concediază la 8 Septembrie 1917.

Dealtfel chiar dacă ar fi reușit acțiunea de răsturnare a lui Kerensky, nobilii nu ar fi putut face acum nimic, cînd doar n'au făcut nimic atunci cînd aveau încă forța morală a poporului rus de partea lor. Cornilov face imprudența să se revolte, făcînd apel la toate Comandamentele să-l urmeze, dar nimeni nu-l ajută și la 11 Septembrie 1917 nu mai are lîngă el nici un soldat; apoi la 14 Septembrie este arestat și activitatea lui se spulberă în vînt. Sovietul din Petrograd cere, la 13 Septembrie 1917, proclamarea republicei sub îndemnul lui Lenin. Între 14 și 22 Septembrie 1917, Lenin adresează o scrisoare Comitetului Central al Partidului Comunist, care începea astfel:

„Bolșevicii pot și trebuie să ia puterea guvernamentală, întrucît au obținut majoritatea în Sovietele de muncitori și soldați din cele două capitale. Singur un guveru bolșevic va satisface masele... Majoritatea poporului este cu noi. Trebuie să lucrăm repede. Luînd puterea deodată la Moscova și Petrograd puțin importă ce va veni, noi vom învinge necondiționat și în mod cert“.

Scrisoarea este laconică și cuprinzătoare, scrisă de un șef a cărui mână nu tremură.

Acum țărani pășesc pe pământurile nobililor, iar, la Petrograd numai, 200.000 dezertori părăsesc unitatea și se avîntă în luptă pe stradă sau se fac nevăzuți pe la casele lor.

Dezordinea este la culme, iar Kerenski ține discursuri la Conferința Democratică, remaniindu-și ministerul cu cîțiva miniștri burghezi, pecînd Lenin dă instrucțiuni brigăzilor sale de șoc ca să ducă lupta odată începută cu hotărîre pînă la sfîrșit.

Menționez din instrucțiunile sale, ca document de luptă azi pentru organizațiunile comuniste, punctul final:

„Să se constituie din elita de muncitori detașamente armate cu puști și grenade care să atace și să impresoare centrele inamicului: școli militare, telegraf, telefon, etc. Să li se dea de consemn să moară pînă la unul, dar să nu treacă inamicul. Succesul revoluției ruse și a revoluției universale depinde de 2-3 zile de luptă“.

Comitetul Central al Partidului Comunist sub președenția lui Lenin, la 10 Octombrie 1917, prin 10 voci contra 2, votă pregătirea imediată a insurecției, ce fu încredințată unui birou politic, compus din: Lenin, Trotzki, Zinoviev, Stalin, Kamenev, Sokolnikov și Bușnov.

În noaptea de 6/7 Noiembrie 1917 stil nou telefonul lui Kerensky este întrerupt. El simte primejdia, dar este prea tîrziu, poliția și forța armată a lui este neputincioasă; revoluția bolșevică era declarată. La 7 Noiembrie 1917, Lenin pune mîna pe putere și devine președintele Consiliului Comisarilor Poporului, stăpîn a 165,000.000 oameni. Ținta lui era atinsă. Ministerul lui Kerensky e făcut prizonier de cîțiva marinari. Kerensky plecase din Petrograd către Ostrov, se întoarce pînă în insula Gacina și acolo resemnă puterile sale în favoarea Comitetului Salvării Publice, apoi fuge peste frontieră deghizat în marinar.

Lenin se instalează la Kremlin în Moscova și de acolo, ajutat de Stalin, Trotzki și G. P. U., purcesc să clădească un nou imperiu cu un nou sistem social, cu o nouă religie și o nouă formă de guvernămînt. Este imperiul proletariatului cu o viață comună fără proprietate individuală și fără conștiință de sine. A întemeiat Statul Sovietic, un Stat economic-mașină, în care *omul* nu este decît o anexă a mașinei, un animal biciuit de poftă, dar ținut în lanțuri pentru a munci pentru stăpînii săi cruzi și nemiloși.

Ion N. Mallat.

Sensul mărginirilor

Fixarea unei personalități presupune o serie de eliminări. În acest sens putem vorbi nu numai de un tragism biologic al personalității ci și de unul spiritual. Pe când primul reprezintă faza de tranziție a prematurității, al doilea, odată echilibrul organic stabilit, rămâne oarecum permanent. A-ți pune o problemă și a încerca s'o rezolvi (indiferent de ce natură și pe ce plan ar fi problema) înseamnă implicit o renunțare la problemele posibile. Aceste momente cruciale prin intensitatea ce le caracterizează și prin felul în care sunt deslegate constituie elementul culminant într'o evoluție sufletească.

Definiția curentă a personalității nu vrea sau chiar nu poate să facă abstracție de tendința spre universalitate, mai mult consideră această tendință drept nucleu constitutiv al personalității. Privind lucrurile mai deaproape descoperim în această aserțiune — când îi corespunde o realitate — mai degrabă o criză a vieții spirituale echivalentă cu pierderea puterii de structurare prin exces de asimilație în domeniul biologic.

Evident crizele spirituale ca și cele biologice pot fi uneori fructuoase prin reacțiunile ce le provoacă spontan. Numai că de data aceasta suntem de cele mai multe ori în voia hazardului, și personalitatea înseamnă în primul rînd dominare a destinului; iar destinul îl dominăm în măsura în care îl facem și ne dominează în măsura în care îl suportăm.

Ezitarea poate fi mai complexă și deci mai aproape de universal, fapta nu poate fi decît singulară. Faptele totuș nu pot rămînea izolate decît cu riscul de a-și pierde dreptul la această denumire.

Numai o concepție materialistă a lumii ar putea limita fapta la activitate externă, căci faptă poate fi orice gînd îndeplinit, precum orice activitate externă neintegrată într'un sens rămîne totatît de sterilă ca și diversificarea perpetuă, din nefixare a obiectivului, în preocupările intelectuale.

Dar precum orice activitate omenească se lovește de limitele organismului și nu poate evolua decît în măsura în care le lărgește, totașa în cadrul conștiinței numai întrerupînd diversitatea posibilităților și angajîndu-ne într'o singură direcție putem ajunge la realizare. Dacă viața în spirit înseamnă, mai mult sau mai puțin simbolic, moarte în trup, realizarea în spirit implică

moartea parțială în spirit, adică depășirea unei stări complexe și nestructurate pentru viața precisă și reală a faptei.

Rămîne totuș tragismul eventualității, adică al posibilității „superioare“, dar tocmai aceasta e cursa cea mai primejdioasă, căci în sensul acesta putem susține în mod paradoxal că singurul lucru rău e ceea ce nu se întîmplă. De fapt ezitarea luată separat nu are nici măcar valoarea etică a tragismului, care apare abia prin raportare la necesitatea făptuirii. Noi nu putem descoperi cea mai bună posibilitate decît pe calea realizărilor. Deaceea cred că trebuie inversată problema universalismului ca țel al personalității.

Conștiința omenească nu poate funcționa normal decît limitîndu-se și concentrîndu-se. Din această cauză mi se par semnificative pentru definirea unei personalități lucrurile la cari a renunțat nu din diletantismul variației sau lene ci prin fatalitatea limitativă a faptei.

Realizînd numai ceea ce e unic pentru fiecare din noi contribuim efectiv la realizarea totalității, care astfel se poate oglindi în perspectiva particulară a fiecăruia mai clar decît atunci cînd facem din conștiința noastră centrul universului și ne delectăm cu iluzia multicoloră și inconsistentă a posibilităților infinite.

Deaceea orice valoare cu cît e mai pozitivă cu atît cuprinde un element limitativ mai accentuat. Astfel naționalismul e limitativ prin antimanitarism, legionarismul prin antidemocratism, tendința de elevare etică a literaturii prin antiestetism etc., căci numai pornind pe planul limitărilor putem ajunge la adevăratele totalități structurate în sisteme și nu aglomerate haotic, și numai în acest sens putem vorbi de o „personalitate creatoare“.

Neculai Roșca.

REVISTA CĂRȚILOR.

Ion Banea, *Căpitanul*. Sibiu, Editura „Totul pentru Țară“, 1936. 116 pg. 30 lei — „Lucrarea aceasta cuprinde viața, acțiunea și însușirile de căpetenie ale unui om. Ea tinde să-l prezinte pe *Corneliu Zelea Codreanu*, Căpitanul generației legionare. Să-l prezinte așa cum este, nu cum, în mod interesat, l-au prezentat mereu nenumărații lui dușmani. Căci a avut mulți, are mulți și va avea și mai mulți“. Cu aceste cuvinte introduce autorul lucrarea sa, iar la sfîrșit ne spune: „Căpitanul, spre deosebire de alți oameni politici, nu a trăit în exterior, ci a coborît în interiorul său. Trăirea aceasta lăun-

trică i-a ajutat în a descoperi defectele fundamentale ale sufletului românesc de azi. Opera lui a tins să îndrepte aceste carențe de suflet și de aceea refacerea sufletului colectiv românesc a rămas pirghia principală de preocupare a lui. El a întemeiat o credință nouă. Credința trăirii în duh românesc. Clădirea măreață a României Legionare stă sprijinită pe jertfa din închisori și spiritul legionar, care, de aici, a izvorât. Căpitanul la baza operii lui a pus piatra jertfei și a credinței. Într-un început și acest sfârșit de carte autorul înseamnă în graiu limpede și fără podoabe retorice de prisos viața, sbuciumul, izbînzile și înfăptuirile unui om înzestrat din fire cu toate însușirile *unui adevărat conducător politic*. Personalitatea Căpitanului se ridică deasupra mulțimii de politicieni, „șefi” și subșefi de partide, aruncați la suprafața vieții politice de valurile tulburi ale demagogiei și de intrigile țesute în cluburile politice și în hrubele fracmasoneriei jidovești. Căpitanul își croește drum drept spre lumină, urmat de cei atinși de suflul credinței sale în viitorul Neamului Românesc. Legiunea se naște și crește prin voința și acțiunea lui. „Maestrul artist, creator al vieții celei noi, al sufletului nou, a fost și este el, Căpitanul. Clipă de clipă a educat și transformat prin toate mijloacele, cu vorba, cu fapta și prin exemplul vieții lui, făcînd din legionari oameni noi cu alt mod de a vedea, *eroi ai credinței lor*, apostoli ai acestei noi religii”.

Cartea cuprinde și cîteva fotografii interesante din viața Căpitanului și are o copertă, artistic lucrată de studentul legionar V. Baboie, reprezentînd chipul Căpitanului și „Sabia întinsă între două lumi”, după cuvintele d-lui Banea. Legionarii vor citi și răsčiti această carte, sorbind din ea putere pentru luptele ce-i așteaptă.

Trăian Brăileanu.

Ernest Bernea: *Tineretul și Politica*. București 1936. 26 pagini, 10 lei. Gruparea *Rînduiala* printre o serie de lucrări publicate în propria-i editură, prin pana d-lui Bernea concentrează gîndurile cari răspund acuzațiilor aduse de „bătrîni” din țara românească „tineretului”. Printr-o serie de date se demonstrează rolul tineretului în special în trecutul poporului român. Avram Iancu, Nicolae Bălcescu, Ion Brătianu la 1848 aveau toți sub 30 de ani, Nicolae Iorga la 1900 în toiul luptelor naționaliste avea 28 de ani. În aceeași ordine de idei se arată atitudinea nejustificată a politicianilor români față de tineret, raporturile legionarismului cu mișcarea național-socialistă, situația intelectualilor față de legionarism. Legionarismul departe de-a-l condamna pe intelectual îl caută întregit în românism și uman. Se caută numai *un alt intelectu!l*. Broșura d-lui Bernea stăruie la timp asupra frămîntărilor noastre, care pe de altă parte dor. E atît de concisă încît poate fi citată în întregime. **G. M.**

Erast Hostiuc, *Schiturile și Sihăstriile Bucovinei de altădată*. Cernăuți 1936. — 194 pg. 10 ilustrații. Prețul 100 lei. — Autorul, preot și profesor la liceul ortodox de băieți „Mitropolitul Silvestru”, a adunat cu dragoste și sîrguință toate documentele și

știrile privind schiturile și sihăstriile din Bucovina și ne-a dat, în temeiul lor, această prea frumoasă carte. Trecutul ne vorbește din ea, ne îndeamnă să păstrăm credința în Dumnezeu, care a ocrotit prin veacuri pe fiii săi evlavioși din acest colț de țară călcat și primejduit de atâtea horde barbare. Invățăm a cunoaște din această scriere că redeșteptarea sentimentului religios în zilele noastre își are temeiul puternic în trecut și ne va fi pavăză în fața primejdiilor ce ne amenință. Recomandăm această carte mai ales generației tinere, care va găsi în ea pilde de jertfă și pietate demne de urmat.

Traian Brăileanu.

REVISTA REVISTELOR.

Iconar, I, 12, 1936. Iconarul a împlinit un an. Când apăruse în timpuri mai grele decît astăzi, o ființă binevoitoare îi prezicea moartea la al treilea număr. Iconarul și-a luat ca motto un cuvînt al Căpitanului: „Cine renunță la mormînt renunță la înviere“. Și va duce cuvîntul acesta, suntem siguri, pînă la învierea întregă a romînimului. Numărul acesta e închinat legionarului *Gh. Grigor*. Se publică *cuvîntul* d-lui prof. *Traian Brăileanu*, și al d-lui prof. *C. Zoppa*, la înmormîntarea. „*Veniți să ne închinăm!*“ de *Barbu Slușanschi* închinat armatei romîne. „*Iarăși o jertfă: Gh. Grigor*“ de *Mircea Streinul*. „*Conspirația jidovilor*“ de *B. Slușanschi*. „*Un nou mormînt*“ de *V. I. Posteuca*. *Cronici și reviste*: semnează *M. Streinul*, *I. P.*, *L. Țară*, *B. Slușanschi*. *G. M.*

Buletinul A. G. I. R. An. XVIII, No. 7 (Iulie). — O interesantă problemă inginerească tratează d-l *E. Anastasiu*, în studiul său „Funcțiunea inginerului și evoluția ei“. El arată că inginerul trebuie să se adapteze neîntreput la schimbările intervenite în modul de producțiune. „Inginerul trebuie să-și asimileze toate disciplinele cari concură la producțiune, căci numai în acest mod producțiunea va fi optimă“. — D-l Ing. *V. Cernat* expune problema construcției „Casei Inginerilor“, care se apropie de realizare. Cu clișee interesante ni se înfățișează ultimele proiecte pentru această construcție. — Acest număr e însoțit și de „Anuarul — Lista de experți A. G. I. R.“ pe 1936 care cuprinde și diferite texte de legi, regulamente etc. interesînd breasla inginerească. *T. B.*

Am mai primit la redacție:

Glasul strămoșesc, Cluj. — *Libertatea*, București. — *Brațul de Fier*, Focșani. — *Ideea națională*, Buzău. — *Deșteptarea Romîniei*, Ploști. — *Cuvîntul Satelor*, Lugoj. — *Revista Dobrogeană*, Constanța. — *Chemarea*, Iași.

